

'అమ్మా! అర్థం వచ్చింది!' సంతోషంగా చెప్పుడు వినాయకరావు.

'వచ్చిందా! ఎంతమంచి మాట చెప్పువు! తాయారమ్మ పరమానంద భరితురాలయ్యింది.

'ఈ ఉల్లేఖ్యాంతులోనే ఉద్యోగం' తల్లి చేతిలో కవరు, కాగితాలు ఉంచాడు.

తాయారమ్మ ఆకాగితాలు చూసింది. వినాయక రావుకు ఎంతో తృప్తిగా ఉంది. అమె కాగితాలు చదివి అర్థం చేసుకో గలదో లేదో అతనికి అనవసరం

వినాయకరావు ఏదాది క్రితం బి. ఎ. పాసయ్యాడు. తాయారమ్మ, సంగమేశ్వర రావుల ఏకైక సంతానం. అధ్యయనం బాగుంది ఏదాది తెరక్కుండా ఉల్లేఖ్యాంతులో ఉద్యోగం వచ్చింది.

సంగమేశ్వరరావు ముఖావి. తన గొడవ తనదేగాన ఇతరులు అంటే ఎవరోకాదు ఇంటి భార్య కొడుకుల విషయం కూడా ఎక్కువగా పట్టించు కోడు

చదువుకున్న కోడలు

ప్రొ.వి. ప్రత్యేక శ్రీకృష్ణ
కృమాలి చావలి శ్రీవాస్తవి

తాయారమ్మ వచ్చి రాని చదువుతో సంగమేశ్వర రావుతో దీవితం ప్రారంభించింది కొడుకు పుణ్యమా అని ఇంగ్లీషు పుస్తకం కూడబలుక్కుని చదవ గల్గుతుంది గాని అర్థం చేసుకునే స్థాయికి మాత్రం రాలేక పోయింది

తాయారమ్మది ఎంత మనస్తత్వం కబుర్లు చెప్పడం అమెకు మహాసరదా తెలుగు కథలు, నవలలు ఎడతెరిపి లేకుండా చదివేస్తుంది తనవరంగా అలోచించుకోవడంలో మంచి ఘటకురాలు.

'అమ్మా కూరలో ఉప్పు సరిపోలేదు. పప్పు కొంచెం మోడింది' వినాయకరావు అన్నం తింటూ అన్నాడు.

'ఉద్యోగం వచ్చింది కదా! నా చేతివంట అలాగే ఉంటుంది నీపెళ్లాం వచ్చిన తరువాత బాగావంట చేసి పెడు తుందిలే' కొడుకుని అవ్యాయంగా చూస్తూ తాయారమ్మ అంది

'బలేదానివే అమ్మా! ఎప్పుడో నాపెళ్లయిపెళ్లాం వచ్చేదాకా మోడిన పప్పు, ఉప్పులేని కూర, పులిసిన పెరుగు వేసి అన్నం పెడుతూ ఉంటావా?' వినాయకరావు అడిగిన ప్రశ్నకు అమె తృప్తిపడింది

'నావంట గురించి అంత అలోచిస్తున్నావా? ఈ రోజున ఏదో పరాకులో ఉండడం పల్ల వప్పుమాడిందిరా తల్లి అనునయంగా చెప్పింది.

రాత్రి వినాయకరావు సినిమాకు వెళ్ళాడు. బోజనం చేస్తూంటే బర్తకు కొడుకు గురించి చెప్పింది తాయారమ్మ

ఈ ఉల్లేఖనే ఉద్యోగం వచ్చింది చెప్పుడు' సంగమేశ్వరరావు అన్నాడు

వినాయకకు పెళ్లి చేసేద్దాం! ఏమంటారు?' అడిగింది సంగమేశ్వరరావు మాట్లాడలేదు

'ఏమంటారు' మళ్ళీ అడిగింది

'నేను ఏమంటాను అలాగే చిరునవ్వుతో తాయారమ్మ కౌను చూసి అన్నాడు

కంచంలో చెయ్యి కడుక్కుంటూ అడిగాడు

Rao

'మీ అన్నయ్య కూతుర్ని వినాయకకు చేసుకుందామనా?'

'ఎవరయినా నాకిష్టమే! నా ఇష్టం కన్నా వాడి ఇష్టం ముఖ్యం' తాయారమ్మ కొడుకు మీద తన వాత్సల్యాన్ని ప్రదర్శిస్తూ చెప్పింది

'మీకు కావలసినట్టు చేసుకోండి' సంగమేశ్వరరావు పచ్చబిందా ఉపేశారు వినాయకరావు ఉద్యోగంలో జేరాడు పని కొత్త చదివింది బి ఎ

మెర్లి మెర్లిగా పనికి అలవాటు పడుతున్నాడు కొడుక్కి పెర్లి చేస్తామని తాయారమ్మ అందరితోనూ చెబుతోంది చుట్టు ప్రక్కల వాళ్ళు తమ బంధువుల్లో అడవిల్లల తండ్రులకు ఉత్తరాలు రాసేస్తున్నారు

వినాయకరావు పెర్లి చేసుకునేందుకు ఇష్టపడ్డాడు అభ్యంతరం చెప్పలేదు కాని మేనరికం మంచిది కాదని దాని వల్ల ఏవో యిబ్బందులు వస్తాయని శాస్త్రీయంగా దానికి కారణాలు చెబుతారని తల్లికి చాలా విషయాలు అమెకు అర్థం అయినా కాకపోయినా చెప్పాడు

తాయారమ్మకు ఒక్క విషయం మాత్రం అర్థం అయ్యింది వినాయక మేన మరదల్ని చేసుకోదల్చుకోలేదు

'ఎలాంటి అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకుందామనుకుంటున్నావు?' తాయారమ్మ అడిగింది

'గ్రాడ్యూయేట్ అయి ఉండాలి అందంగా ఉండాలనే విషయం మామూలేకదా?'

'చదువుకున్న కొడలు ఇంటికి నిండు నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు చేస్తాం'

తాయారమ్మ సంబర పడుతూ భర్తకు కొడుకు అభీష్టం చెప్పింది

సంగమేశ్వరరావు విన్నాడు అదివారం ఉదయం

'సంగమేశ్వరరావు గారి ఇల్లు ఇదేనా?' ఎవరో అడిగారు

ఇద్దరు పెద్ద మనుష్యులు వచ్చారు ఒకాయన పంచి, చొక్కా ధరించాడు మరొకాయన పొంటు, షర్ట్ వేసుకున్నాడు

పంచెకట్టుకున్నాయనకు అరవై ఏళ్ళు పైబడి ఉంటాయి రెండో వ్యక్తి యాభయే ఏళ్ళు వయస్సున్నట్టు కన్పిస్తున్నాడు

'చూడు వినాయక ఎవరో వచ్చారు' తాయారమ్మ పిలిచింది

కుర్చీలు వేసి కూర్చో మన్నాడు వచ్చిన వారు పెర్లివారు

సంగమేశ్వరరావు బజారు నుండి వచ్చాడు నమస్కార ప్రతి నమస్కారాలు పూర్తి అయ్యాయి

వినాయకరావును తనివి తీరా చూసుకుంటున్నాడు యాభయే ఏళ్ళ అసామి

'వీరు ప్రసాదరావుగారు అమలాపురంలో లెక్కల మేష్టారు' పంచి కట్టుకున్నాయన చెప్పాడు

'వీరు రామేశం గారు నాకు పరిచితులు వివాహాల

విషయంలో నాలాంటి వారికి సహాయపడుతూ ఉంటారు' ప్రసాదరావు చెప్పాడు.

'ప్రసాదరావు గారి అమ్మాయి పెర్లికూతురు. మీ దర్భనం చేసుకుందామని వచ్చాం' అలవాటు భావలో రామేశం మొదలుపెట్టాడు.

'మీ అబ్బాయి పెర్లి కుమారుడని తెలిసింది. మా అమ్మాయిని మీ అబ్బాయికి ఇవ్వాలని కోరిక వీలు చూసుకుని పెర్లికూతుర్ని చూసుకునేందుకు రావలసిందిగా మీ అందర్నీ అవ్వనిద్దామని వచ్చాను' వాతం అప్ప చెప్పినంత కంగారుగా ప్రసాదరావు చెప్పాడు

'మీ అక్కగారితో కూర్చా చెప్పండి' రామేశం అన్నాడు ప్రసాదరావుకు ముందర అర్థం కాలేదు. వెంటనే విషయం గుర్తించి

'పెర్లి కుమారుని తల్లి గారితో' అగి పోయాడు

'అలాగే' ముక్తసరిగా సంగమేశ్వరరావు జవాబిచ్చాడు

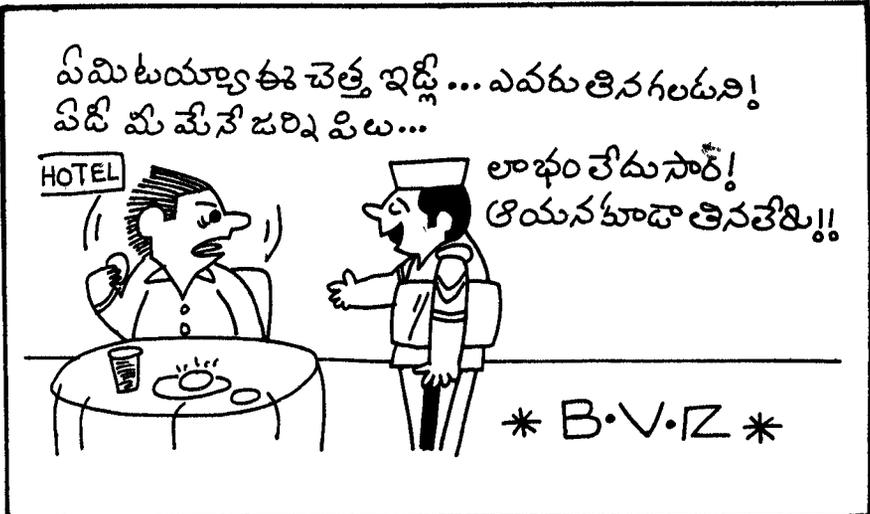
'విద్యుల్లత' ఎంతబాగుందో పేరు మనసులో వినాయకరావు అనుకున్నాడు

'అబ్బాయి లాగే అమ్మాయి చాలా బాగుంటుంది. కాలు పొడగరి. ఇంట ముచ్చటగా ఉంటుంది' రామేశం బాణం వదిలాడు

శాఫీలు అతికష్టం మీద ఒప్పించిన తరువాత తాగారు

సంగమేశ్వరరావు, తాయారమ్మ, వినాయకరావు అమలాపురం పెర్లి చూపురు కోసం వచ్చారు. మర్యాదస్థుల కుటుంబం అడుగులకు మడుగు లొత్తుతూ ముగ్గుర్ని బస్సుస్టాండు నుండి ఇంటికి తీసుకువచ్చాడు ప్రసాదరావు

బస్సులో వస్తూంటే ప్రసాదరావు గురించి ఒకాయన చాలా మంచిగా చెప్పాడు తాయారమ్మ కోరిక ఒక్కటి అమెకు వంట చెయ్యడం అంటే బద్దకం అయ్యిందా వంట చేస్తుంది కోడలుకు వంట బాధ్యత అప్పగించి తనకూడా భర్తా,

ఎవరూ మాట్లాడటం లేదు రామేశం కలుగజేసుకున్నాడు

'మీకు ఎప్పుడు రావడం వీలు కుదురుతుందో చెప్పగలరా?'

తలుపు పక్కనుండి 'ఉత్తరం రాస్తాం మీ ఆడ్రస్ ఇవ్వండి' తాయారమ్మ జవాబు చెప్పింది

'వారికి పిల్లలు ఎంతమంది?' తాయారమ్మ అడిగింది

'ముగ్గురు ఇద్దరు మగపిల్లలు ఒక ఆడపిల్ల' ప్రసాదరావు చెప్పాడు

'ఏం చేస్తున్నారు మగపిల్లలు'

'పెద్దబ్బాయి ఎమ్ ఎ చదువుతున్నాడు రెండోవాడు ఇంటర్లో జేరాడు'

'పెర్లి కూతురు ఏమి చదువుతోంది'

'బి యెస్సీ అఖరి సంవత్సరం అమలాపురం ఎస్ కె బి ఆర్ కళాశాలలో చదువుతోంది'

తాయారమ్మకు సంబంధం బాగా నచ్చినట్టని పించింది. వినాయకరావు ఎంటున్నాడు 'అమ్మాయి పేరు' అడిగింది.

కొడుకుతో బాటు రుచికరమైన వంటకాలతో భోజనం చేయవచ్చని అమె అసలు అక పెళ్ళికూతుర్ని కూర్చో బిడ్డారు

గదిలోకి నడిచి వస్తుంటే గుండెల్లోకి నడచి వస్తున్నట్టునించింది వినాయకరావుకు

అమ్మాయి పొంబది సంవత్సరరావు వంద కాలం మార్పులు వేశారు

తాయారమ్మ అమెను తన సొంతంగా ఉపాసించు కుంటోంది

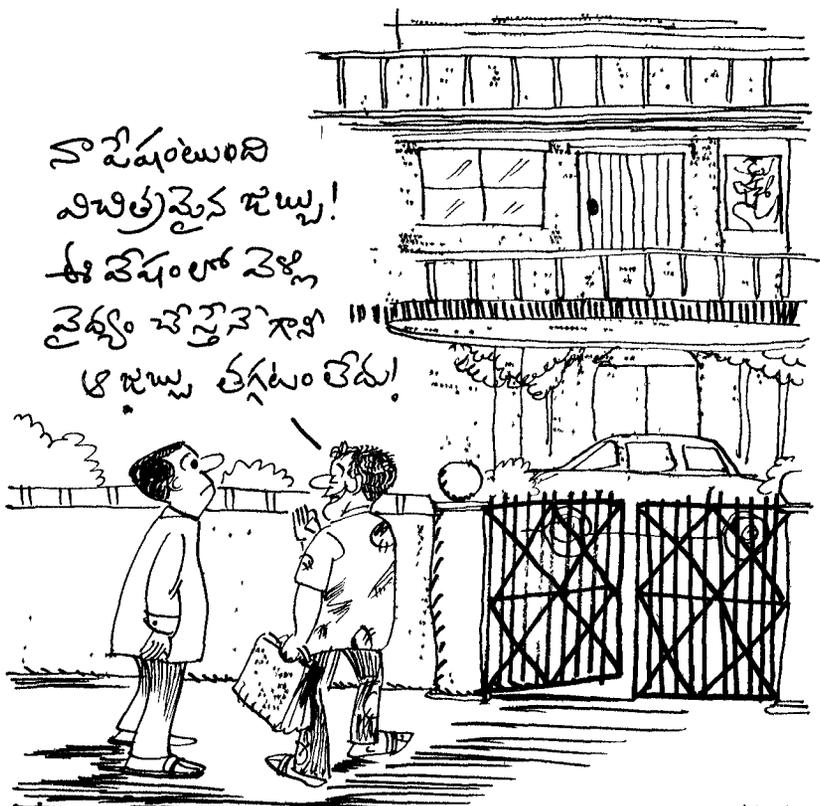
ప్రసాదరావు కృతజ్ఞతతో చూస్తున్నాడు

'ఏం చదువుకుంటున్నావమ్మా!' తాయారమ్మ అడిగింది

'బి యెస్సీ' తలపైకెత్తి తాయారమ్మ కేసి చూసి చెప్పింది ఆ కళ్ళల్లో నిర్మలత్వం మాత్రమే కాదు ఎంతో ఆకర్షణ ఉంది

ఇంటర్వ్యూ మొదలయింది అంతా తాయారమ్మే. వినాయకరావు, సంగమేశ్వరరావులు ప్రేక్షకులు మాత్రమే ఎన్నీ విషయాలు అడిగింది. 'పొంటలు వచ్చా?' 'సంగీతం నేర్చుకున్నావా?' 'ముగ్గులు

భవేమన పద్ధాలు

నా పేషంటుంది
 ఎబిట్రమైన జెబ్బు!
 ఈ వేషంలా వెళ్ళి
 వైద్యం చేస్తానో గానో
 ఆ జెబ్బు తగ్గుతుందో!

**ఇరుగుపొరుగు వారి కెనయు సంపదజూచి
 తమకు లేదటన్న ధర్మమేమి
 ధర్మమన్న తొల్లి తన్నుక చచ్చిరి
 కర్మ ఫలము నేడు గలిగె వేమ**

వేయగలవా? 'కథలు రాయగలవా?' 'నవలలు చదువుతావా?' 'ఇల్లు బాగా సర్ది అలంకరించగలవా?'
 పొయిగా నవ్వలతో సాగుతోంది తాయారమ్మకు ఒకటి అనుమానం చదువుకున్న ఆడపిల్ల వంట చేయగలదా? అమె వంట చేయలేక పోత తన ఆశలన్నీ అడియాశలినట్లే అందుకే ఆఖరి ప్రశ్న వేసింది
 'వంట చేయగలవా?'
 'వంట చేయలేని వారందరకూ వండి పెట్టగలను' అమె అంది తాయారమ్మ సంబర పడి పోయింది విద్యుల్లత తేలివైంది తన కోరిక పనిగట్టింది తనకు వండి పెట్టగలదట
 'పెళ్లి చాలా బాగా జరిగింది విద్యుల్లతను చూసి

చదువుకున్న కొడలు
 తాయారమ్మ సెలక్షన్ బిమ్మ అని అందరూ మెచ్చుకున్నారు
 పదహారు రోజులు పండగ పూర్తయింది చుట్టాలు అందరూ వెళ్లిపోయారు.
 ఆరోజు అదివారం భోజనాలయ్యాయి విద్యుల్లత పైపనుల్లో సహాయం చేస్తోంది
 పోల్లో నల్లూరూ కూర్చున్నారు
 'వేచి నుండి మనింట్లో కొత్త వంట రుచి చూడబోతున్నారు' తాయారమ్మ అంది
 ఏమిటన్నట్లు అందరూ చూశారు
 'విద్యుల్లతకు వంట బాధ్యత అప్పగిస్తున్నాను' వినాయకరావు విద్యుల్లత కేసి చూశారు తల్లికి

వంట చేయడం బద్దకం అని పదహారు రోజుల సొనార తీవ్రతలో విద్యుల్లతకు ఓ మధుర గదియలో మరచిపోయి చెప్పారు.
 'వంటచేయడం బద్దకం అయితే ఎలా? అప్పుడే అమె అంది వినాయకరావు విద్యుల్లతకు తప్పించి మిగతా గొడవలు వద్దించుకునే స్థితిలో లేదు అప్పుడు
 తాయారమ్మ విద్యుల్లత కేసి చూసింది విద్యుల్లత నవ్వింది
 'లేవు ఏమి వంటకాలు చేస్తావు?' తాయారమ్మ అడిగింది
 'నేను వంట చేయలేని వారికి వండి పెడతానని మొదట్లోనే మికు చెప్పాను'
 'అవును' తాయారమ్మ అంది
 'మామయ్య గార్ని, నా శ్రీవారికి వంట చేసి పెడతాను. వారిద్దరూ వంట చేయలేరు కాబట్టి విద్యుల్లత అంది
 తాయారమ్మ నెత్తిన విడుగు వడినట్టియింది
 'మరి నేనూ వంట చేయలేక పోతున్నాను' తాయారమ్మ అంది
 'వంట చేయలేక పోవడం వేరు వంట చేయలేని వారంటే వంట రానివారని అర్థం నాకు వంట వచ్చు కాని నాకు నేను వండుకోను నాకు వంట ఎవరు చేస్తారు?' విద్యుల్లత అడిగింది
 'నువ్వెందుకు వండుకోవు?' తాయారమ్మ ప్రశ్నించింది
 'చెప్పాను గదా అత్యయ్యగారు! నేను వంట రాని వారికి వంట చేస్తాను వంట వచ్చిన వారికి వంట చెయ్యను మరి నాకు ఎవరు వంట చేస్తారు?' మళ్ళీ అడిగింది
 తాయారమ్మకు చాలా కోపం వచ్చింది కొడుకు, భర్త వినోదం చూసినట్లు అనందిస్తున్నారు మొదటి సారిగా చదువుకున్న కొడలు విద్యుల్లత ఇస్తున్న పాక్ డ్రీట్ మెంట్ తీసుకుంటోంది పనిబద్దకం ఎంత కోపముంచింది
 ఎవరో వచ్చి సహాయం చేస్తారనుకుని ఎంత భ్రమించింది
 ఎంతో అణుకువగా ఉంటున్న కొత్త కొడలు చేతిలో కాజాలు తింది
 చదువుకున్న కొడలు, చదువుకోని అత్తగారు లెళ్ళిల్లో మనిషి లెళ్ళల మాషూరు వియ్యంకుడు
 తనేవరికి లెళ్ళి సొంత మనుమలే లెళ్ళి చేయటంలేదు
 తాయారమ్మ నిర్ణయానికి వచ్చేసింది. భర్త, కొడుకు చెప్పలేని పాతాన్ని చదువుకున్న కొడలు క్షణంలో చెప్పేసింది
 'నేనే మీ అందరకూ వంట చేసి పెడతాను నువ్వయ్య మాత్రం నాలా బద్దకంతో స్నేహం చేయకు' తాయారమ్మ విడవలేక నవ్వలేక అంది
 'అత్యయ్య గారు! నేను తమాషాకు అన్నాను అందరికీ నేనే వంట చేసి పెడతాను' అన్నది విద్యుల్లత మరోసారి అందరూ నవ్వకున్నారు. □